

1.

EÖTVÖS LORÁND – A VERSENY NÉVADÓJA

Eötvös Loránd a legismertebb magyar kísérleti fizikus

Az alábbi 12 „TOTO-kérdés” Eötvös munkásságával és személyével kapcsolatos

1.

Eötvös Loránd nevét híres mérőműszere a róla elnevezett „Eötvös –inga” tette világhírűvé. Eötvös a XIX. sz. végén Coulomb-féle elven működő torziós ingájával - a műszer érzékenységének megfelelő pontossággal ($1/20\,000\,000$) - igazolta a tehetetlen és a súlyos tömeg azonosságát.

1. Eötvös nagy pontosságú mérése Einstein általános relativitáselméletének egyik fontos kísérleti alappillére.
2. A precíz műszer kidolgozásáért és a mérésért Eötvös fizikai Nobel-díjat kapott
3. Eötvös mérését a korabeli tudományos élet nem fogadta el, csak halála után vált ismertté

2.

A Coulomb-féle szimmetrikus felépítésű ingát Eötvös aszimmetrikus elrendezésűvé módosította, így a mérőhely közelében a földfelszín alatt elhelyezkedő különböző sűrűségű anyagok, gravitációs hatásuk alapján, megkülönböztethetővé váltak.

1. Az inga gyakorlati alkalmazására csak Eötvös tanítványai gondoltak, Eötvös csak az előadásainak tantermi demonstrációjára használta
2. Az inga segítségével sikeres kutatásokat végeztek a kőolajmezők feltárására.
3. Az inga fontos segédeszköz volt a radioaktivitás feltárásában

3.

Eötvös Loránd magyar főnemesi – bárói - családból származott. Apja politikusi és írói munkásságával írta be magát a történelembe. Az alábbi állítások közül melyik igaz?

1. Eötvös apja a „48”-as független magyar kormány minisztere volt
2. Ő írta a „Pölöskei nótárius utazásai” c regényt.
3. br. Eötvös József vezette a 19. század végi délföldi parasztlázadásokat

4.

Mely történelmi időszakra esik Eötvös Loránd munkássága?

1. Reformkor
2. Az I. és a II. világháború közé eső Horthy-korszak
3. Döntően a dualizmus korára, I. Ferenc József uralkodásának évtizedeire

5.

Hol végezte Eötvös Loránd egyetemi tanulmányait?

1. Göttingen
2. Heidelberg
3. Oxford

6.

Mire vonatkozik az ún. Eötvös-törvény?

1. A folyadékok felületi feszültségének hőmérsékletfüggésére
2. Az atommagok mágneses rezonanciavizsgálatára
3. A Hold vonzása által keltett „ár-apály” jelenségre

7.

Mely egyetem professzora volt Eötvös Loránd?

1. Királyi Magyar Tudományegyetem
2. József Nádor Műegyetem
3. Pázmány Péter Tudományegyetem

8.

Eötvös Loránd kedves időtöltése volt a hegymászás. Sportemberi teljesítményének elismeréseként nevét egy hegycsúcs viseli. Hol található ez a hegycsúcs?

1. A Mátra É-K-i részén
2. A Csíki havasokban
3. Ausztria és Olaszország határán található „Dolomitok”-ban

9.

Ismerte-e Eötvös Loránd Albert Einsteint?

1. Nem, mert nem egyszerre éltek
2. Igen még a közösen végzett egyetemi tanulmányok idejéből
3. Tudtak egymásról, Einstein levélben véleményt is kért Eötvöstől szakmai jellegű kérdésben

10.

Mikor vette fel a budapesti egyetem Eötvös Loránd nevét?

1. Közvetlenül Eötvös Loránd halála után 1919-ben, a Tanács-kormány rendeletére
2. 1932-ben
3. A második világháború után 1950-ben

11.

Eötvös Loránd közéleti szerepet is vállalt.

1. A Magyar Tudományos Akadémia elnöke volt
2. A nemzetközi Nobel-díj bizottság alelnöke volt
3. Az ő javaslatára alapította IV Károly király a Kossuth-díjat, ami hosszú ideig a legmagasabb szintű hazai tudományos elismerést jelentette

12.

Eötvös Loránd eredményesen foglalkozott a mozgó testek olyan súlyváltozásával, amely a Föld forgásából adódik.

Melyik állítás az igaz az alábbiak közül?.

1. Az É-i sarkon a kelet felé mozgó testek súlya csökken
2. Az Eötvös-féle forgó mérleg alkalmas a centrifugális erő demonstrálására, így a súlyváltozás bemutatására is.
3. A tengeren mozgó hajón nem lehet a nehézségi gyorsulást közvetlenül pontosan mérni.